

algemeen ziekenhuis
Sint-Maarten

Corona en WZC's: hoe overdracht naar bewoners en medewerkers voorkomen.

Dienst ziekenhuishygiëne

AZ Sint-Maarten

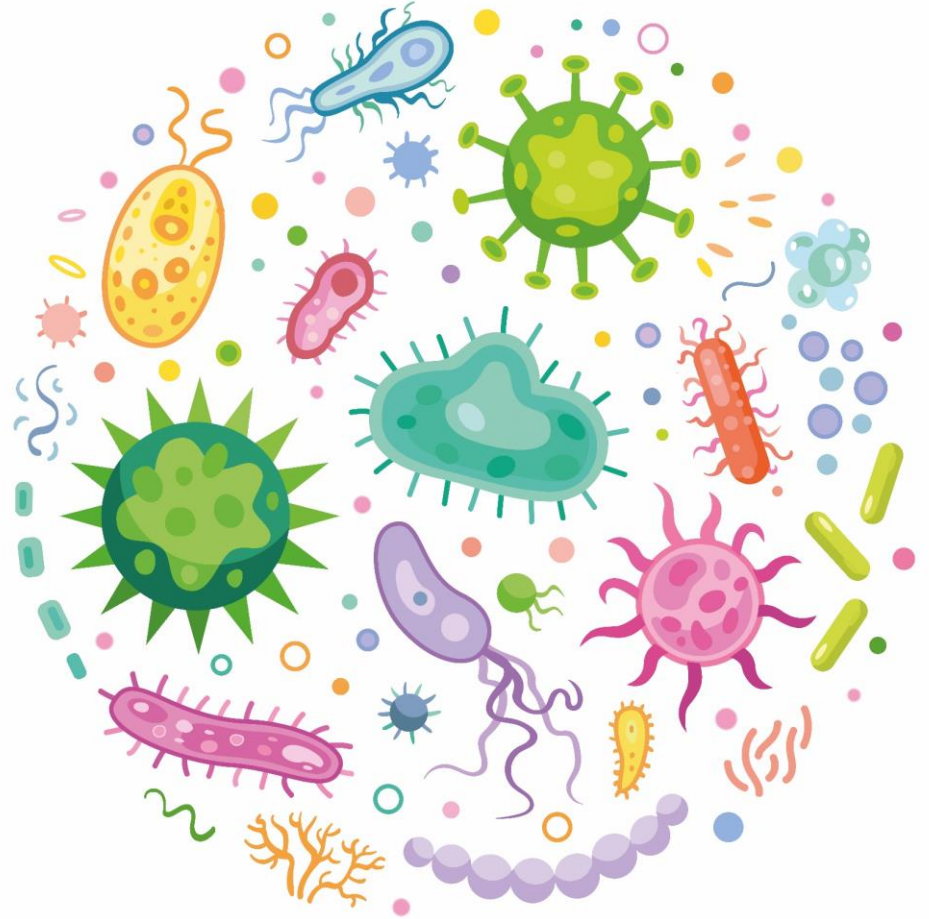
Programma

1. Definities en begrippen
2. Kennismaking met COVID-19
3. Handhygiëne
4. Gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)
5. Overdracht voorkomen
6. Logistieke processen
7. Vervoer en transport
8. Bewoners in de terminale fase
9. Contactgegevens
10. Vragen?

1. Definities en begrippen

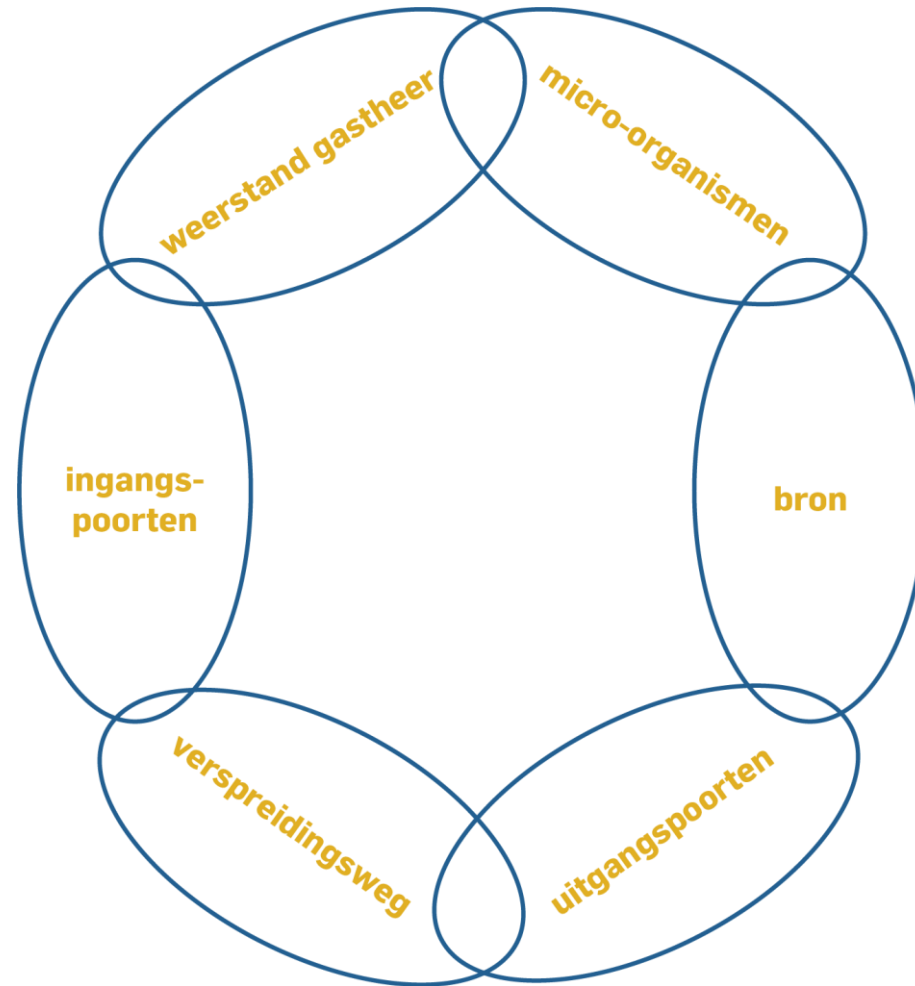
1. Definities en begrippen

- pré COVID-19 tijdperk
- ziekenhuishygiëne
- zorginfecties
- van besmetting naar infectie
- micro-organismen

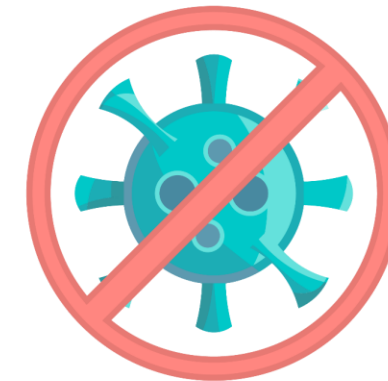
1. Definities en begrippen

Besmettingscyclus

1. Definities en begrippen

- factoren die het ontstaan van een infectie beïnvloeden:
- standaard voorzorgsmaatregelen
 - Discipline
 - Architectuur (bv. isolatiekamer)
 - Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

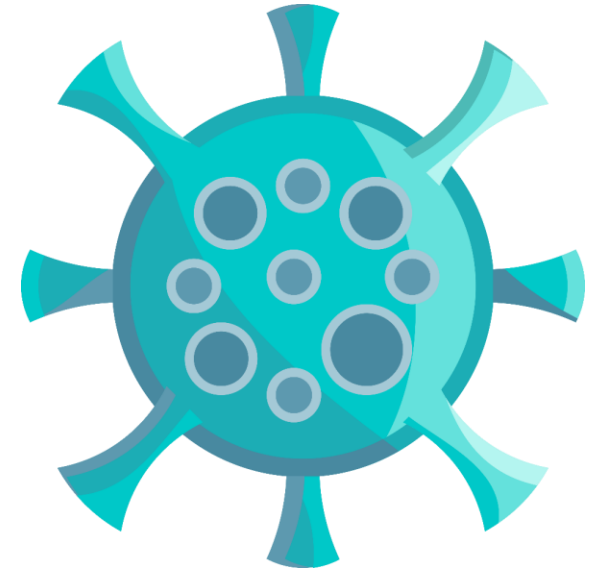

2. Kennismaking met COVID-19

2. Kennismaking met COVID-19

Ontdekking – naam

- Wuhan (China): eerste vaststelling
- 30/12/2019: eerste waarschuwing dreigende epidemie
- 11/3/2020: WGO spreekt van pandemie
- COVID-19 = **co**rona **vi**rus **in**fectious **d**isease
+ jaar van ontdekking (2019)
- SARS-coV-2: **s**evere **a**cute **r**espiratory **s**yndrome **co**rona**v**irus 2

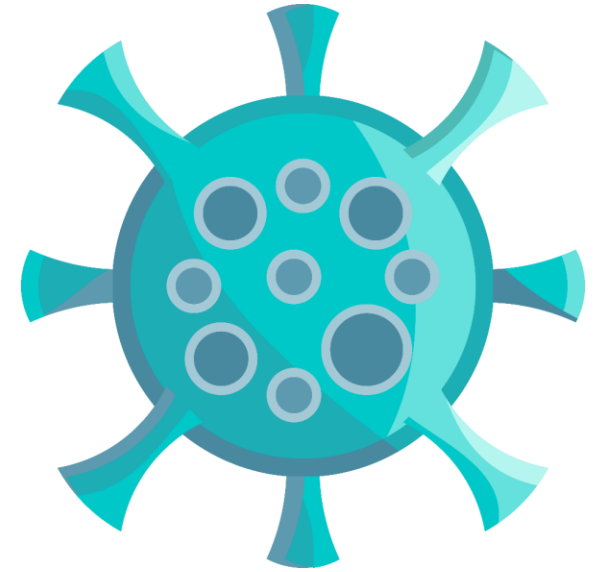
2. Kennismaking met COVID-19

Besmettingswijze

- Druppeloverdracht
- Tijdens medische behandelingen
- Contactoverdracht
- Besmettelijkheid in omgeving

Besmettingsrisico

- Incubatietijd
- 1 persoon besmet mogelijk 2/3 anderen
- Besmetting na overlijden
- Overdracht voorkomen → quarantaine

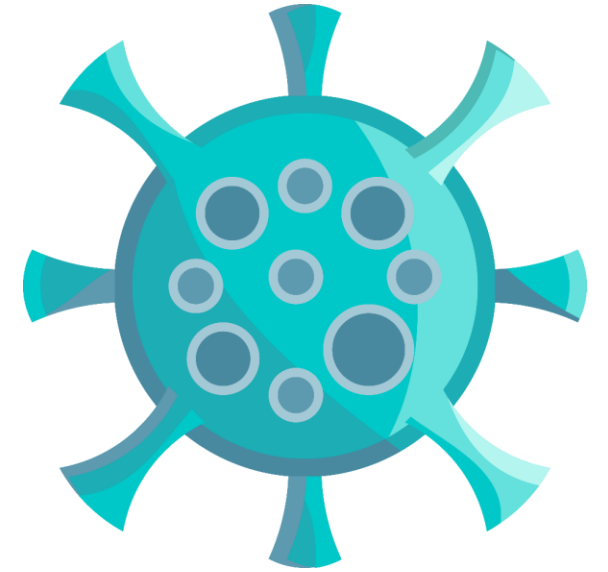
2. Kennismaking met COVID-19

Diagnose

- Mogelijk geval
- Radiologisch bevestigd geval
- Bevestigd geval

Screenen

- Alle mogelijke gevallen + hoog-risico contacten
- Bijzondere aandacht voor
 - Zorgpersoneel
 - Bewoners
 - Personeel van residentiële collectiviteiten (oa. WZC).
- Voldoende testmateriaal?

2. Kennismaking met COVID-19

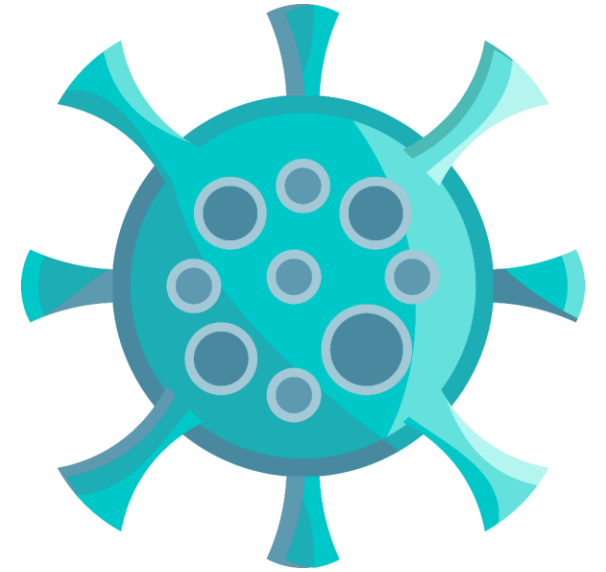
Symptomen – ziekteverloop

- Griepachtige symptomen
- Ziektebeeld
- Ziekteverloop

Behandeling

- Klachten behandelen
- Infuustherapie
- Experimentele behandelingen
- Antibiotica bij (preventie) van bacteriële preventie

Vaccinatie: toekomst??

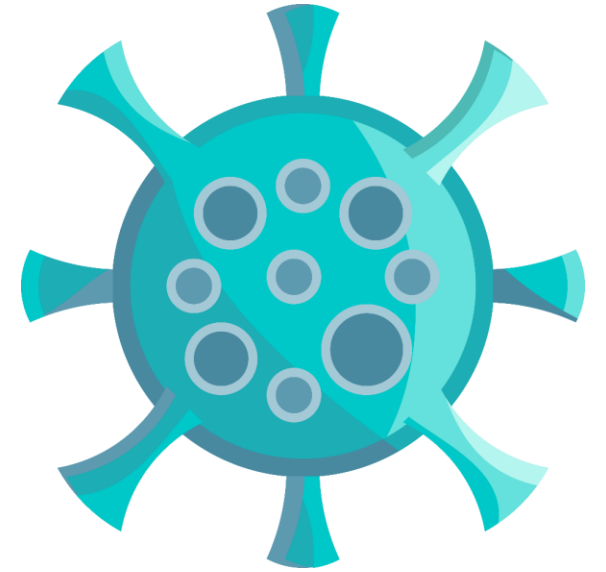
2. Kennismaking met COVID-19

Risicofactoren

- Hoge leeftijd, suikerziekte, hoge bloeddruk, kanker, ...
- Luchtverontreiniging
- Bevolkingsdichtheid

Mortaliteit

- Cijfers verschillen van land tot land
- Tijd tussen optreden symptomen en overlijden: mediaan = 14 dagen
- Mortaliteit = $\pm 1,5\%$

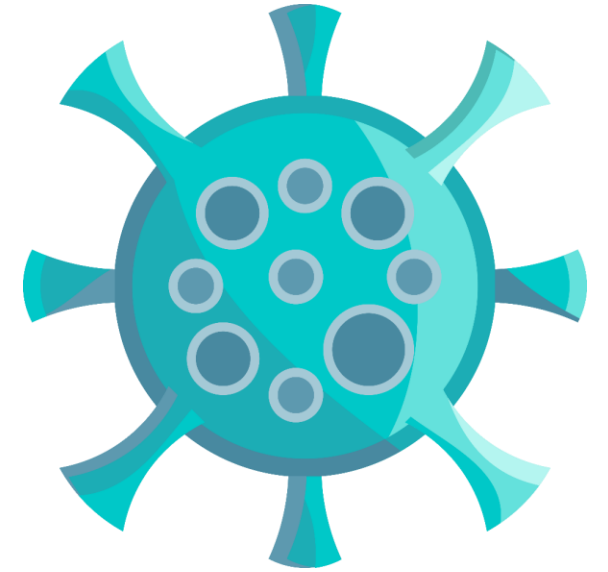

2. Kennismaking met COVID-19

Maatregelen

Beleidsmaatregelen om verspreidingsnelheid te minderen/voorkomen:

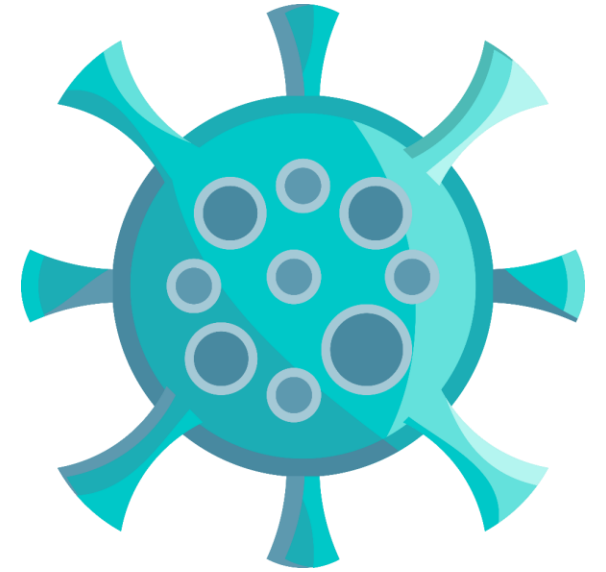
- Fysieke afstand
- (hand)hygiëne
- Casus- en contactopsporing
- Variatie in toepassing lockdown
- Mondmasker verplichten (i.f.v. social distancing)
- Quarantaine verdachte burgers
- Vaccinaties optimaliseren

2. Kennismaking met COVID-19

Stoppen isolatie

- In het algemeen (ziekte zonder opname)
- Voor ernstige gevallen (ziekte met verblijf in ziekenhuis)

3. Handhygiëne

3. Handhygiëne

Algemeen

Alles begint met een goede basis:

- Nagelzorg
- Geen juwelen, polshorloge, piercings
- Dek wondjes af
- Gebruik voedende handcrème

Handen wassen

- Resultaat = \pm 90% minder micro-organismen
- Indicaties

3. Handhygiëne

Handen wassen

duur = 40 – 60 sec

1 Bevochtig de handen met water en neem een voldoende hoeveelheid vloeibare zeep.

2 Wrijf de handpalmen tegen elkaar.

3 Wrijf de rechter handpalm over de linker handrug en omgekeerd.

4 Wrijf de rechter handpalm tegen de linker handpalm met de vingers van beide handen tussen elkaar.

5 Breng de achterkant van de vingers in de andere handpalm en wrijf de vingers tegen deze handpalm heen en weer.

6 Wrijf de duim van elke hand in met de palm van de andere hand.

7 Wrijf de vingertoppen van elke hand draaiend in, in de palm van de andere hand.

8 Spoel de handen goed af zodat alle zeepresten verwijderd worden.

9 Droog de handen af met een wegwerphanddoekje.

10 Sluit de kraan met het handdoekje zodat je handen niet opnieuw besmet geraken.

3. Handhygiëne

Handen ontsmetten

- Resultaat = \pm 99,99% minder micro-organismen (incl. coronavirus)
- Indicaties

3. Handhygiëne

Handen ontsmetten

duur: ± 30 sec.

Wrijf de handpalmen tegen elkaar.

Wrijf de rechter handpalm over de linker handrug en omgekeerd.

Wrijf de rechter handpalm tegen de linker handpalm met de vingers van beide handen tussen elkaar.

Breng de achterkant van de vingers in de andere handpalm en wrijf de vingers tegen deze handpalm heen en weer.

Wrijf de duim van elke hand in met de palm van de andere hand.

Wrijf de vingertoppen van elke hand draaiend in, in de palm van de andere hand.

3. Handhygiëne

Handen ontsmetten

Opleiding medewerkers in correcte techniek handontsmetting: gebruik UV-lamp

Bron: UPC Duffel

4. Gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

4. Gebruik van PBM

Algemeen

- PBM = handschoenen, overschoort, mond-neusmasker, spatbril, faceshield
- Wanneer PBM gebruiken?
- Voor-/buitenzijde PBM niet aanraken
- Na verwijderen, ontsmet je je handen.

4. Gebruik van PBM

Handschoenen

Iedereen (schoonmaak, zorgverlener, bezoeker, ...)

- Wanneer gebruiken?
- Tijdens gebruik

! Handschoenen vervangen handontsmetting NIET!

4. Gebruik van PBM

Handschoenen

Correct verwijderen

1

2

3

4

5

4. Gebruik van PBM

Handschoenen

Wat NOOIT doen:

- Zelfde paar handschoenen bij verschillende bewoners
- Dubbele handschoenen
- Telefoonoproep beantwoorden
- Geen indicaties, wel handschoenen

4. Gebruik van PBM

Beschermschort

Wanneer:

- Zorgverlener:
- Schoonmaak en bezoek:

Wat bij schaarste?

4. Gebruik van PBM

Beschermerschort

Aantrekken

Uittrekken schort (bij hergebruik): [Video](#)

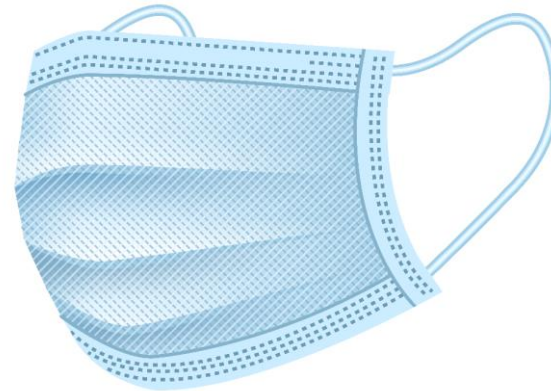
4. Gebruik van PBM

Mond-neusmasker

Wie draagt welk masker?

Zelfgemaakt masker

Chirurgisch masker

FFP2-masker

4. Gebruik van PBM

Mond-neusmasker

- Gebruiksduur masker:
 - 8 uur
 - Hoe bewaren?
 - Voorzijde niet aanraken
 - Vochtig of vlekken? → vervangen
- Masker verwijderen

4. Gebruik van PBM

Spatbril

Dragen bij:

- Kans op spatten in de ogen (gelaat)
- Faceshield = dezelfde bescherming
! Combinatie met mond-neus masker!
- Reinigen en ontsmetten na gebruik

4. Gebruik van PBM

Volgorde aan- en uittrekken van PBM

Aankleedprocedure

Uitkleedprocedure

5. Overdracht voorkomen

5. Overdracht voorkomen

Isolatiemaatregelen

- Doel
- Wanneer
- Maatregelen i.f.v. overdrachtsweg

5. Overdracht voorkomen

Isolatie druppel-contact overdacht

	Handen ontsmetten	Handschoenen	Masker	Schort	Spatbril
Bezoeker	x		x		
Bewoner verlaat kamer	x		x		
Bewoner in aanwezigheid zorgverstreker			x		
Medewerker met bewoners- en/of omgevingscontact	x	x	x	x	x
Medewerker zonder bewoners- en/of omgevingscontact	x		x		

5. Overdracht voorkomen

Cohorteren/ cohortezorg

= COVID-19 bewoners gescheiden

- Doel
- Voorbereiding
 - Architectonisch/infrastructureel
 - Personeelsinzet

5. Overdracht voorkomen

Cohorteren/ cohortezorg

- Organisatie
- Keuzemogelijkheden
- Beschermingsmateriaal

5. Overdracht voorkomen

Vaccinatie

= middel tot infectiepreventie

- COVID-19 vaccin: wanneer beschikbaar??

! Vergeet de vaccinatie tegen de seizoensgriep niet!

6. Logistieke processen

6. Logistieke processen

- Afval
 - Niet-risicohoudend medisch afval
 - Enkele uitzonderingen
- Schoonmaak
 - Kamer
 - High-touch oppervlakken
 - Horizontale oppervlakken
- Desinfectie
- Materialen

7. Vervoer en transport

7. Vervoer en transport

- Verlaten WZC ontraden
- Bewoner met negatieve test
- (Vermoedelijke) COVID-19 bewoner

8. Bewoners in de terminale fase

8. Bewoners in de terminale fase

- Stervensbegeleiding
 - Niet verhuizen naar cohorte
 - Sereen afscheid familie
 - Geen kinderen (bij voorkeur)
 - Voorzorgsmaatregelen
 - Begeleiding/ondersteuning familie
- Overleden bewoner
 - PBM
 - Lichaamsholtes afdekken/opvullen
 - Manipulatie overledene: opletten
 - Groeten mogelijk maken
 - Hoe lijkzak gebruiken?
 - Personeel mortuarium + begrafenisondernemer informeren
 - Kamer verluchten + reinigen/desinfecteren

9. Contactgegevens

9. Contactgegevens

Verpleegkundigen ziekenhuishygiëne

- Els De Haes:
 - 015 89 11 57
 - Els.de.haes@emmaus.be
- Liesbet Garitte:
 - 015 89 11 42
 - Liesbet.garitte@emmaus.be

9. Contactgegevens

Verpleegkundigen ziekenhuishygiëne

- Els De Haes:
 - 015 89 11 57
 - Els.de.haes@emmaus.be
- Liesbet Garitte:
 - 015 89 11 42
 - Liesbet.garitte@emmaus.be

algemeen ziekenhuis
Sint-Maarten

EERSTELIJNSZONE
MECHELEN-KATELIJNE

algemeen ziekenhuis
Sint-Maarten